

TRIBUNA

Pregària i guerra

Patronat de la Fundació Joan Maragall

O ració i guerra fan un binomi estrany i desproporcionat, amb una història llarga i complicada. Davant de les urgències i patiments de la guerra, els ànims s'encenen, els sentiments es revolten davant la injustícia i la prepotència, la neutralitat sembla covardia, i l'oració sembla una forma inofensiva i poc compromesa de desfogar verbalment la impotència. Cal justificar-nos a nosaltres mateixos que no és així i preguntar-nos què esperem de la pregària. Un miracle immediat? Una solució inesperada? Un encoratjament íntim? Un ajut diví al bàndol que sentim més proper?

Aquí apuntem tres aspectes d'aquest particular binomi: la pregària com a conscienciació, la disparitat de les escales temporals de la guerra i de la pregària, i la magnitud de les seves forces respectives.

A curt termini, la pregària ens pot ajudar a ser més conscients del patiment i a crear vincles de comunitat amb gent llunyana, com ho fan el periodisme i l'art compromès. Amb això, pot estimular-nos a enviar ajut, fer donatius i rebre refugiats, que és el que està al nostre abast, com ho fan també els qui no

preguen. Però aquest aspecte assistencial immediat, imprescindible, noblement emocional, no soluciona la injustícia de fons ni l'horitzó vital dels qui reben l'assistència. Massa sovint, la visió dels refugiats que van arribant a Europa des de diversos llocs s'enfoca en com els hem de rebre i ajudar, i no es tracta prou les causes que els han tret dels seus llocs d'origen: guerres, manca d'horitzons, poders corruptes i despòtics. Falta la decisió, el coratge, els mitjans i la cobertura jurídica internacio-

xants de les seves víctimes. L'atenció immediata proporciona un respir i un consol però no arregla la situació. Però la pregària també du a reflexionar sobre la justícia social i sobre els drets humans. A aquesta escala, cal actuar incessantment, amb alerta i perseverança, molt abans de les guerres. La doctrina social de l'església és una forma àmplia de reflexió que intenta anar a les arrels materials i espirituals dels problemes.

El compromís pels drets humans –i, en particular, per la llibertat d'expressió– no és fàcil i sovint suposa riscos elevats, però pot evitar guerres. Moltes de les guerres actuals –i en particular la invasió d'Ucraïna que ara ens té tan trasbalsats per la seva magnitud i proximitat– s'haurien pogut evitar amb més pluralitat de punts de vista, més trobades, més diàlegs, en lloc de fer callar per la força una bona part de la població. Des d'una perspectiva cristiana de la defensa jurídica dels drets humans podem esmentar l'entitat Pax Romana, que l'any passat celebrà cent anys: constituïda el

1921 com una associació d'universitaris catòlics europeus, i ampliada posteriorment a l'àmbit intel·lectual i professional i a tots els continents, té com a objectius reivindicar el paper dels laics en l'Església, fer-la més participativa, i contribuir al respecte i la defensa dels drets humans en els diversos països,

des de l'acció jurídica i política.

Finalment, pel que fa a l'ordre de magnitud de les forces, sembla que els missils i els tancs siguin molt més poderosos que les paraules. Ara bé, qui ha posat en marxa els missils i els tancs han estat paraules –amenaces, violències verbals, pretextos que han desembocat en accions bèl·liques–, i el que ha fet construir aquestes armes –i tantes altres!– han estat paraules. L'oració, una forma particular de la paraula, pot tenir també una força molt gran si contribueix a organitzar i vertebrar el futur, si encoratja petits passos cap a una pau justa i un ambient propici a un desarmament gradual. La guerra, amb aspectes tan irracionals, té també les seves raons: raons d'estat econòmiques i geopolítiques en el motius, i raons tecnològiques en els mitjans: formes de raó que aspiren a coneixement i poder però no a bé comú ni a plenitud humana. La pregària també és petició i referència a una raó creadora i salvadora que no es limita a les raons instrumentals de les ciències i de la tecnologia, de l'economia extractiva i del benefici particular, de l'afany de poder dels estats, sinó una raó més àmplia, que estableix objectius de pau i compromís per realitzar-los.

DPA/EP

Pregària a la catedral de Lviv amb el cardenal polonès Konrad Krajewski (centre) i els arquebisbes de Kíiv i Lviv

nal d'intervenir en aquestes causes.

A més de l'acció assistencial, cal reflexionar sobre les condicions socials que han generat el conflicte. Entrem aquí en una escala temporal més llarga, més serena, més analíticament racional, que contrasta amb el ritme trepidant de la guerra i les urgències angoi-

Text elaborat per: **DAVID JOU, JAUME DANTÍ, NÚRIA ICETA, JAUME ANGELATS, FRANCESC TORRALBA, MAR PÉREZ, MAR ROSÀS, MARGARITA MAURI; EMÉRITS: PERE LLUIS FONT, JOSEP MARIA CARBONELL, ANTONI MATABOSCH; MIQUEL CALSINA (DIRECTOR DE QÜESTIONS DE VIDA CRISTIANA)**